

недоречності і не вірив, що крихкі шаблі можуть і в сонце вдарити, й іскри із сонця посипати!» [3, с. 158].

Отже, видатні драматурги Володимир Винниченко та Єжи Шанявський, зображуючи різні людські характери, розкрили складність душевних протиріч митців. Порівнювані персонажі драм «Чорна Пантера і Білий Медвідь» і «Два театри» є творчими особистостями, однак їхні характери виявляються відповідно до національних особливостей та історичних умов розвитку.

Список використаних джерел:

1. Винниченко В. Вибрані п'єси. Київ : Мистецтво, 1991. 605 с.
2. Мороз Л.З. «...Сто рівноцінних правд». Парадокси драматургії В. Винниченка. Київ, 1994. 208 с.
3. Шанявський Є. Два театри / переклад з польської Г. Кузнецової // *Перевал*. 2019. № 3–4. С. 134–158.
4. Kolinska K. Szaniawski. Zawsze tajemniczy. Warszawa, 2009. 248 s.
5. Rzehak W. Opracowanie // Szaniawski J. Dwa teatry. Krakow, 2009. S. 52-63.

Ожелевська А.Д.

студент,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ХУДОЖНЬОЇ ВИРАЗНОСТІ ГРАФІКИ ЯК ЗАСІБ ВІДОБРАЖЕННЯ ДІЙСНОСТІ

Ще з на початку розвитку людства – мистецтво стало своєрідним дзеркалом для відтворення дійсності. Вміння спостерігати, робити висновки та пізнавати дійсність – стало ключовим аспектом у розвитку не лише науки та релігії, а й мистецтва. Саме поняття образотворче мистецтво означає – відображення дійсності художніх образах на площині (живопис або графіка) або у просторі (скульптура). Метою виступає створення реального наочного образу, відтворення побаченого, або відображення людської

фантазії. Основоположником розвитку образотворчого мистецтва є *графіка* [3].

Графіка з грец. *graphike, grapho* «пишу, малюю, дряпаю» – вид образотворчого мистецтва, який буває у вигляді малюнка або друкованого художнього твору (літографія, гравюра, монотипія). Засновується на можливостях створення виразної художньої форми. Здійснюється шляхом використання різних за забарвленням ліній, штрихів і плям, які наносяться на поверхню аркуша паперу (чи картону). На початку, у графіці використовували переважно два кольори: білий та чорний, де білий був сам папір, а чорний – вугілля, олівець, туш [6].

З часом графіка ускладнювалась, з додаванням кольорів (використання таких фарб як: гуаш, акварель).

Однак, основна її ознака, яка характеризує графіку як окремий вид – це строге *лінійне мистецтво* [2].

Малюнок – це зображення на площині, який має самостійне значення та виконується за допомогою графічних засобів. В першу чергу, він являється структурною основою для графіки, живопису, скульптурі та декоративного твору. Малюк відіграє важливу роль у створенні творчої роботи митців, маючи декілька функцій, а саме: ескіз (пошук основного композиційного вирішення та ідеї), начерк (малюнок, який виконують по пам'яті або з натури) та звісно малюнок, який вже є остаточним художнім твором. На відміну від інших видів графіки, такі як гравюра, малюнок виступає завершеним твором. Розглянувши ці факти, постає питання: чим відрізняється живопис від графіки?! Пропонуємо розглянути термін живопису, та його художні засоби виразності [7].

Живопис – це також вид образотворчого мистецтва. Так як і графіка, це створення художнього твору, але не лише на папері, а й на поверхнях будівель, холст і т.д. Відрізняється використанням таких засобів виразності як: велика палітра кольорів, фактурність мазків, об'ємність предметів, гра світлотіні, рефлекс, тон і вальок [4]. Живопис передбачає відтворення більш реалістичного та колоритного художнього твору. Графіка в цей час, налаштована на стилі стичність та лінійність, контраст кольорів (переважно чорний та білий). *Лінія* надає можливість зробити твір більш виразним,

надати чіткий контур об'єкту. *Пляма* – робить малюнок більш об'ємним. Також, лінія і штрих здатні зробити зображення фактурним, відобразити бачення митця та його настрій. *Тон* – вдтінок, який переважає у роботі та робить творчу малюнок композиційно цілісним.

Важливо зазначити, що графіка тісно пов'язана з розвитком писемності [8]. А саме розвиток шрифту, як окремий вид графіки. Створення кожної літери, з якої потім складається слово, рядок, сторінка, зручність читання та естетичність – відіграло велику роль у розвитку писемності, створенні літературних творів (поезія, балади, легенди, романи, повісті), написання наукових робіт, філософських трактатів [5].

У сьогоденні час, ми спостерігаємо розвиток комп'ютерних технологій, які спрощують роботу у більшості галузях. Проте важливість графіки, як основи – не змінюється. Людство змінюється, але мистецтво вічне [1].

Список використаних джерел:

1. Братусь І.В., Михалевич В.В. Історичні аспекти використання інтернет-технологій в арттерапії (Padlet) / І.В. Братусь, В.В. Михалевич // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2018. – Вип. 134 (№ 7). – С. 170–171.
2. Михалевич В.В., Братусь І.В. Історичні передумови та перспективи розвитку геймдизайну в Україні / В.В. Михалевич, І.В. Братусь // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2018. – Вип. 129 (№ 2). – С. 84–85.
3. Мовчан В.С. Естетика. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 527 с.
4. Согська Галина, Шмельова Тетяна Словник мистецьких термінів. – Херсон: Видавництво «Стар», 2016. – 52 с.
5. Стрельцова С.В. Вплив української етнічної символіки на творчість сучасних митців. *Гілея: науковий вісник*. 2019. № 142(2). С. 177–183.
6. Таинственный мир графики // Искусство в школе. – 2004. – № 2. – С. 61–71.
7. Художня культура Візуальні види мистецтва. Види та художні засоби. URL: http://www.zhu.edu.ua/mk_school/course/view.php?id=15
8. Яртись А.В. Історія книжкової графіки в Україні / А.В. Яртись // Українська культура: історія і сучасність. Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ, 1994. – С. 214–223.